

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 129/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rintasyövän seulonnan laajentamisesta nykyisestä 50–69-vuotiaiden kohdeikäryhmästä 46–74-vuotiaisiin kansallisen syöpäseulontojen ohjausryhmän ja EU:n suosituksen mukaisesti

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaan /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 129/2026 vp:

Mihin toimiin ryhdytään naisten rintasyöpäseulontojen laajentamiseksi nykyisestä 50–69-vuotiaiden kohdeikäryhmästä 46–74-vuotiaisiin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on tukenut vuonna 2025 julkaistun Kansallisen syöpästrategian 2026–2035 laatimista. Strategian yhtenä tavoitteena on varmistaa yhdenvertainen ja vaikuttava syövänhoito muun muassa kansallisten hoitosuosituksen avulla. Myös syöpien ehkäisy ja syöpäkuolemien vähentäminen ovat sen keskeisiä tavoitteita. Syöpätaakkaa vähennetään ehkäisyn ja varhaisen toteamisen avulla ottamalla huomioon myös eurooppalaiset suositukset. Syöpien varhaisessa vaiheessa havaitseminen on keskeinen syöpätaakan vähentämisen tavoite.

Seulonnoista säädetään terveydenhuoltolaissa sekä valtioneuvoston asetuksessa seulonnoista. Terveydenhuoltolain mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä alueellaan valtakunnallisen seulontaohjelman mukaiset seulonnat. Seulonnat on arvioitava kansallisesti yhtenäisesti ja eri seulontojen osalta yhtenevin periaattein.

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi 28.1.2025 Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvostolle (Palko) toimeksiannon seulontamenetelmien ja -ohjelmien arvioimiseksi. Palkon neuvosto perusti helmikuussa 2025 seulontajaoston tuottamaan sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiantoon perustuvia seulonnan arviointimuistioita ja asiantuntijalausuntoja.

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi 26.9.2025 Palkolle toimeksiannon arvioida ja laatia asiantuntijalausunto naisten rintasyövän kohderyhmän laajentamisesta ja mahdollisuudesta sisällyttää kohderyhmän laajentaminen osaksi valtakunnallista seulontaohjelmaa. Naisten rintasyövän seulonnan kohderyhmää on ehdotettu laajennettavaksi nykyisestä 50–69-vuotiaiden ikäryhmästä

nuorempiin (46–48-vuotiaat naiset kahden vuoden välein) ja vanhempiin (70–74-vuotiaat naiset kolmen vuoden välein) ikäryhmiin.

Arviointi ja sosiaali- ja terveysministeriölle toimitettavien perustelumuistion ja asiantuntijalausunnon valmistelu ovat käynnissä Palkon seulontajaostossa.

Saatuun Palkolta perustelumuistion ja asiantuntijalausunnon sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee ehdotetun naisten rintasyövän seulontojen ikäryhmien laajentamista koskevan esityksen päätöksentekoa varten. Uusien valtakunnallisten seulontojen aloittaminen tai käytössä olevien seulontojen laajentaminen edellyttävät muun muassa taloudellisten resurssien varaamista ja niiden kohdentamista hyvinvointialueille.

Helsingissä 17.4.2026

Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman

VN/11043/2026-STM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: